

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *-ide-*

Cím: *Apró pesti ballerínák.*

Forrás: *Esti Újság.*

Bp.

(Hely)

917. II. i

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Opera

Idő

"1917"

Apró pesti ballerínák

Táncoló Budapest — Az új divat — Beszélgetés Nirschy Emiliával, az Operaház első ballerínájával
482
Háromszáz növendék — Egy tánclecké

(Saját tudósítórktól.) A háborút valaha, a megindulásakor jobbnak és rosszabbnak képzeltük. Jobbnak képzeltük: mert azt hittük, hogy egy gyors és irtózatosszerű összecsapás után, egyetlen pokoli megrázkódottás árán véget ér — és rosszabbnak is képzeltük: mert fantáziánkban rövid időre tömörítettük azokat a horzalmakat, nélkülözéseket, szenvedéseket, melyek eloszoltak — arányosan a harminc hónap ropant területén. Annak idején például mindenki azt hitte, hogy a színházak bezárulnak és megvárják, míg vége lesz, hogy a könyvkiadás majd szünetel, hogy az összes mulatók, kabarék, orfeumok kénytelenek lesznek becsukni. Ezzel ellentétben az történt, hogy a színházak minden áldott este zsufolásig tele vannak, úgy hogy a legtöbb színháznál csak két-három

nettel előbb kell jegyet váltani, hogy soha annyi könyv nem jelent meg és fogyott el, mint ma és hogy a kabarék, orfeumok és mulatók most szüretelnek.

Érdekes művészi és társadalmi jelenség az is, hogy a tánc, a művészi tánc Budapesten tulajdonképpen a háboru alatt jött divatba. Azelőtt — a vidéken — erre vonatkozóan történtek bizonyos kísérletek, melyek jórészt eredménytelenek maradtak. Egynéhány növendék magániskolában tanulta az olasz táncot, vagy Dalcrose-nak, a helleurai professzornak rendszere szerint a ritmikus táncot. A művészi tánc iránt való hajlam, kedv és becsvágy azonban ma van tetőfokán az öldöklő, emberpusztító háboru harmadik esztendejében. Egész ballerina-tábor serdül fel mostanában.

Mindennek igen egyszerű a magyarázata. Soha annyi pénz nem forgott az emberek kezében, mint ma, a pénzben rejlő fölösleges elevenező pedig mozogni, hatni, tenni kíván, a test fejlesztésére, a lélek kiművelésére is jelentékeny összegeket áldoznak azok, akiknek ez módjában áll.

Nirschy Emilia, a magyar kir. Operaház első ballerínája tavaly ősszel a Lipótvárosban, Sas-utca 18 alatt minisztériumi engedéllyel táncakadémiát nyitott. Ennek a táncakadémiának ma háromszáz növendéke van.

Az Esti Újság munkatársa felkereste a táncakadémia vezetőjét, Nirschy Emiliát, aki a következőket volt szíves kijelenteni:

— Céлом: kizárólag a tánc-kultúra fejlesztése. Magyarországon és Budapesten azelőtt ez teljesen ismeretlen volt. Csak kiváló táncosok és táncosnők voltak, de a nagyközönség hidegen, bizonyos rejtett ellenszenvvel és jó adag előítélettel tekintett a táncra, melyről az esztétika mindenkor elismerte, hogy épp oly művészet, mint a többi. Ennek az előítéletnek vége. Ugy látom,

hogy ma már a tánc is a beérkezett művészetek közt van. A legelőkelőbb budapesti családok gyermekei a növendékeim... államtitkárok, bárók, gyárosok leánykái... Sokan egyenesen azzal a céllal tanulnak, hogy miután majd tökéletesítették művészetüket, kimennek külföldre. Már a mi közönségünk is belátta, hogy a tánc senkinek se gát az előrehaladásában. Sasváry Piroska, — ki édesanyám növendéke volt — szintén külföldre ment, egy francia gróf vette feleségül. Oroszország régóta becsülte a táncot. Pavlovna Anna — mondják — nagyobb ur otthon, mint a cár.

— Háromszáz növendékem van, a havidíj 50—150 korona közt változik. Ötéves a legkisebb növendékem. Vannak köztük kiválóak, kikre nagy jövő vár. Dobrovics Márta és Kulka Margit igazán nagy talentumok: a jövő táncosnői. Ma más a tánc, mint annak előtte. Szorgalom, önmegtartóztatás és erő kell hozzá, de nem kell egész kis körben kezdeni, nem lesz szükség már az ugynevezett ballet-patkányokra. A tánc egészséges — testgyakorlat, sport is — és ritmus, művészi érzéket fejlesztő. A rendszerem?... Az olasz táncot nem szeretem. Dalcrose?... Én az orosz ballet-et, az orosz táncrendszert veszem alapul, Duncan nyo-

mán haladva. A ritmikus torna különben régi. Már egy XIV. Lajos-korabeli francia táncművész tanította a rendszeres táncornát.

— Itt reggeltől estig dolgozunk. Budapesten ez az *egyetlen táncakadémia*. Európában eddig szintén kevesen foglalkoznak a táncsal művészi alapon: Moszkvában *Pavlovna Annának* van egy akadémiaja, aztán *Duncan-nak* és mostanában a *Wiesenthal-leányok* állítottak fel egyet Bécsben. Minden hely a nővendékeimé. En gyakran a cseléd-szobában gyakorlok...

Könyvet szándékozom írni a művészi táncról

Benézünk a táncszobába, melynek padlója fel van locsolva, nehogy sikos legyen. Komoly munka folyik. Tizenöt fiatal leány — nyolc évtől tizenhatig — tornáznak és gyakorolnak rózsaszínű, rövid görög ruhában, ballet-cipőben. Eddig a ballet-cipők *Milanóból jöttek*. A háboru óta Bécsből kapják.

A terem közepén pálcával a kezében — áll a táncmesternő.

Hallatszanak a francia jejszavak:

- Attitude!
- Arabesque!
- Avant les bras!

A zongorán Chopin-keringő hallatszik; erre mozognak, táncolnak, az apró ballerínák tornáznak, a nyolcéves Saloméék és tízéves Duncan-ok. Az egyik kis ballerínának tavaly még tejfogai voltak. Az idén már csontfogakat kapott. A másik, aki *Moszkvában, Pavlovna Anna táncakadémiáján tanult, hazajött*, most itt folytatja tanulmányait.

A tanítványok hőiesen állják a tánc nehézségeit. Noha bizony göros is áll a lábukba.

— Sebj, — biztatja a mesternőjük, — táncolunk mi majd még Londonban is.

Alig, hogy befejezi ez a csoport, már megérkezik a másik: ugyanennyi fiatal leány, balletcipőben, rózsaszinben.

A havas, fehér Lipótvárosban kis rózsaszínű ballerínák járkálnak.

Mennyi nő fel, mennyi uj és érdekes, magyar ballerina, a háboru harmadik évében.

— ide —